

Liite 3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden tilannekatsaus 2023

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman valmistelun yhteydessä tehtiin laaja alkukartoitus, johon sisältyi palkkakartoitus. Alkukartoituksen tavoitteena oli saada parempi käsitys Järvenpään kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta sekä tunnistaa tärkeimpiä kehittämiskohteita. Tasa-arvolaki velvoittaa työnantaja laatimaan vähintään joka toinen vuosi tasa-arvosuunnitelman, joka sisältää selvityksen työnantajan tasa-arvotilanteesta, joka sisältäen palkkakartoituksen.

1 Järvenpään henkilöstö

Vuonna 2022 naisten osuus henkilöstöstämme oli 80,6 % ja miesten 19,4 % prosenttia. Suurin osa naisista työskenteli varhaiskasvatuksen lastenhoitajan, varhaiskasvatuksen opettajan, peruskoulun luokanopettajan, koulunkäynninohjaajan, lehtorin tai varhaiskasvatuksen avustajan tehtävissä. Miehiä yli puolet henkilöstöstä oli Järvenpään Vedessä. Kaupunkikehityksessä miehiä ja naisia oli lähes yhtä paljon. Esihenkilötehtävissä työskentelevistä naisia on 70,3 % ja miehiä 29,7 %.

Henkilöstöä työskentelee eniten Kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) ja Opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen (OVTES) aloilla. KVTES:n piirissä työskentelee noin 47,3 %, OVTES:n 46,5 % ja Teknisten sopimuksen (TS) 6,2 % kaupungin henkilöstöstä. Järvenpään kaupungilla KVTES:n suurimmat ammattiryhmät ovat varhaiskasvatuksen lastenhoitajat (190 henkilöä) ja koulunkäynninohjaajat (136 henkilöä), OVTES:n yleisimmät tehtävänimikkeet ovat varhaiskasvatuksen opettaja (122 henkilöä) ja peruskoulun luokanopettaja (116 henkilöä). TS:n yleisimmät tehtävänimikkeet ovat liikuntapaikkojen hoitaja (8 henkilöä) ja projektipäällikkö (7 henkilöä).

Alkukartoituksessa tarkasteltiin myös perhevapaiden pitämistä. Vuonna 2022 naiset pitivät 96,8 % kaikista Järvenpään kaupungilla pidetyistä perhevapaista (raskausvapaa, äitiysvapaa, isyysvapaa, vanhempainvapaa ja hoitovapaa). Trendi on kansallisten keskiarvojen mukainen, eikä vertailussa ole huomioitu naisten ja miesten ikäjakaumia. Vuonna 2020 naiset pitivät 98,3 % kaikista Järvenpään kaupungin perhevapaista, joten pientä tasaantumista sukupuolten välillä on tapahtunut.

Järvenpään kaupungin henkilöstöstä alle 0,5 % on äidinkieleltään muita kuin suomenkielisiä, eikä luvussa ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vertailuajana. Voidaankin sanoa, että vieraskielisen henkilöstön määrä on hyvin marginaalinen.

Osana tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimista avattiin pienimuotoinen kysely henkilöstölle suunnitelman teemoihin liittyen. Kysely oli vastattavissa Sinetti-intranetissä ja siitä tiedotettiin sähköpostitse. Kyselyyn vastaaminen oli vapaaehtoista ja kysely sisälsi vain avoimia kysymyksiä. Kyselyyn vastasi 13 henkilöä.

2 Palkkakartoitus

Sosiaali- ja terveysministeriön samapalkkaisuusohjelman tavoitteena on kaventaa miesten ja naisten keskimääräistä palkkaeroa 17 %:sta vähintään 12 %:iin vuoteen 2025 mennessä. Järvenpäässä naisten ja miesten keskipalkkojen ero oli alle 12 %, mutta vaihteli sopimusaloittain tarkasteltuna.

Palkkakartoituksessa on tarkasteltu vuoden 2022 palkkoja. Vertailussa on tarkasteltu naisten ja miesten palkkoja kokonaisuutena, työehtosopimuksittain ja hinnoittelutunnuksittain. Palkkaerojen syyt eroavat sopimusaloittain ja mahdollisia selittäviä tekijöitä on tarkennettu alla.

Vertailussa on käytetty kokonaispalkkaa, joka sisältää kaikki palkanlisät. Vertailua on tarkennettu ja aikaisempina vuosina vertailussa ilmaantuneita virheitä on korjattu. Palkkataulukko sopimusaloittain on esitetty alla olevassa taulukossa.

	Tehtäväkohtainen palkka, naiset	Tehtäväkohtainen palkka, miehet	palkkaero %	Kokonaispalkka, naiset	Kokonaispalkka, miehet	palkkaero %
KVTES	2417	2639	-8,4 %	2548	2764	-7,8 %
OVTES	2994	2955	1,3 %	3482	3523	-1,2 %
TS	3598	3218	11,8 %	4012	3622	10,8 %
Koko kaupunki	2650	2866	-7,51 %	2918	3218	-9,32 %

Tehtäväkohtainen palkka tarkoittaa palkkaa ilman lisiä

Kokonaispalkka sisältää kaikki palkan lisät (kokemuslisä, henkilökohtainen lisä jne.)

Koonnissa laskettu painotetut keskiarvot henkilömäärien mukaan

Palkkaero ilmoitettu naisten palkat/miesten palkat. Negatiivinen luku kertoo naisten palkkojen olevan pienemmät kuin miesten

KVTES:n sisällä palkkaero selittyy suurimmilta osin ammattiryhmien eriytymisellä: KVTES:n palkkataulukon suurissa tehtäväryhmissä (varhaiskasvatuksen erilaiset hoitotehtävät ja koulunkäynninohjaus) henkilöstö on hyvin naisvaltaista ja palkat alle 2300 €/kk.

Miesten keskimääräiset palkat ovat naisten keskimääräisiä palkkoja merkittävästi suuremmat palkkahinnoittelun ulkopuolisissa tehtävissä ja hallinnon asiantuntijatehtävissä. Hallinnon asiantuntijatehtävissä miesten keskipalkkaa nostaa miespuolisten ICT-asiantuntijoiden muita hallinnon asiantuntijoita korkeammat palkat. Palkkahinnoittelun ulkopuolelle kuuluvat palvelupäälliköt ja sitä ylemmät johtajatehtävät, mutta hinnoittelutunnuksella on kirjattu myös muita tehtäviä, jotka eivät sovi muihin hinnoittelutunnuksiin. Tehtävien sukupuolittunut jakautuminen vaikuttaa tähänkin palkaneroon: alle 3000 euroa kuussa ansaitsevista, hinnoittelun ulkopuolisia tehtäviä (esimerkiksi hanketyöntekijä, hallinnon harjoittelija, pajaohjaaja ja psykologi) hoitavista miehiä oli vain 5/24, kun vastaavasti yli 6000 euroa ansaitsevista miehiä oli 8/17.

OVTES:n piirissä naisten tehtäväkohtaisten palkkojen keskiarvo on suurempi kuin miesten, mutta kokonaispalkkojen keskiarvo on pienempi. Tämä voi selittyä sillä, että miesopettajilla on alustavan tarkastelun perusteella keskimäärin enemmän ylitunteja kuin naisopettajilla. Myös perhevapaiden epätasainen jakautuminen saattaa vaikuttaa tähän, sillä hoitovapaan ajalta ei kerry vuosisidonnaiseen lisäksi laskettavaa palvelusaikaa, ja naiset käyttävät suurimman osan hoitovapaasta.

TS:n osalta palkkaero selittyy isoilta osin sillä, että matalimman palkkaluokan hinnoittelutunnuksen henkilöstöstä yli 80 % on miehiä ja korkeampien palkkaluokkien hinnoittelutunnusten osalta sukupuolijakauma on tasaisempi.

3 Palkkataulukot

Lopussa vielä sukupuolten väliset palkkaerot hinnoittelutunnuksittain. Taulukoita tulkitessa on hyvä ottaa huomioon:

- Tehtäväkohtainen palkka tarkoittaa palkkaa ilman lisää
- Kokonaispalkka sisältää kaikki palkan lisät (kokemuslisä, henkilökohtainen lisä jne.)
- Palkkaero ilmoitettu naisten palkat/miesten palkat. Negatiivinen luku kertoo naisten palkkojen olevan pienemmät kuin miesten

KVTES

Hinnoittelutunnus	Selitys	Naiset Ikm	Miehet Ikm	Tehtäväkohtainen palkka Naiset	Tehtäväkohtainen palkka Miehet	Palkkaero %	Kokonaisansio Naiset	Kokonaisansio Miehet	Palkkaero %
999999	Hinnoittelun ulkopuoliset (myös TS)	146	69			-17,02 %			-17,58 %
01ASI040	Hallinnon asiantuntijatehtävä	63	18	3 635,11	4 340,16	-16,24	3 978,69	4 756,71	-16,36
01ICT040	ICT-alan asiantuntijatehtävä	0	3		2 489,11			2 688,24	
01PER070	Sisäisen palvelutoim. tehtävä	2	4	1 937,80	2 084,88	-7,05	2 216,83	2 332,75	-4,97
01TOI060	Toimistoala,vaativa ammattiteh	54	9	2 504,90	2 411,73	3,86	2 753,55	2 505,04	9,92
02KIR020	Kirjastopalv.johto tai esimies	2	0	3 803,60			4 107,89		
02KIR042	Kirjastopalv. asiantuntijateht	12	2	2 633,24	2 645,99	-0,48	2 785,20	2 883,70	-3,42
02KIR050	Kirjastopalv. vaativa ammattit	1	0	2 459,95			2 777,78		
02KIR060	Kirjastopalv. ammattitehtävä	16	5	2 342,85	2 289,02	2,35	2 496,18	2 327,70	7,24
02MUS022	Museopalv. johto tai esimies	1	0	4 004,55			4 324,91		
02MUS040	Museopalv. asiantuntijatehtävä	3	0	2 688,16			2 832,74		
02MUS060	Museopalv. vaativa ammattiteht	2	0	2 331,14			2 366,11		
02MUS070	Museopalv. peruspalvelutehtävä	15	0	1 857,20			1 857,20		
02SOS04A	Sos.huollon hlöstö/	1	0	3 911,68			4 224,61		
02SOS050	Sos.huollon hlöstö/	2	0	3 146,12			3 146,12		
02VAP050	Vapaa-aika- ja kultt.vaativa a	13	2	2 578,88	2 509,55	2,76	2 765,99	2 668,94	3,64
02VAP060	Vapaa-aika- ja kultt. ammattit	48	30	2 500,66	2 431,84	2,83	2 573,31	2 475,21	3,96
02VAP070	Vapaa-aika- ja kultt.peruspalv	0	3		1 908,55			1 908,55	
04SOS04A	Sos.huollon hlöstö/asiant.teht	3	4	3 270,20	3 138,30	4,20	3 447,92	3 310,90	4,14
04SOS050	Sos.huollon hlöstö/vaativat am	18	5	2 989,64	3 069,11	-2,59	3 210,12	3 239,00	-0,89
04SOS06A	Sos.huollon hlöstö/ammattiteht	3	0	2 313,18			2 503,51		
05KOU010	Koulun hoito-,ohjaus-ja kasv.	1	0	2 138,72			2 363,61		
05KOU060	Koulun hoito/ohjaustyön amm.te	231	52	2 164,30	2 161,25	0,14	2 224,79	2 180,85	2,01
05PKO02B	Varhaiskasv. opetus-ja kasvatu	1	0	2 258,16			2 438,81		
05PKO030	Varhaiskasvatuksen hoitotehtäv	1	0	2 212,16			2 278,52		
05VKA020	Varh.kasv.yks. johto/esimieste	5	0	3 787,03			4 358,01		
05VKA042	Varh.kasv. asiantuntijatehtävä	2	0	2 484,21			2 517,39		
05VKA044	Varh.kasv. opetus/kasvatusteht	43	0	2 678,90			2 859,85		
05VKA044B		1	0	2 676,14			2 803,80		
05VKA045	Varhaiskasv. kasv.teht	20	0	2 642,73			2 795,80		
05VKA054	Varh.kasv. hoito/huolenpitoteh	375	7	2 263,22	2 244,05	0,85	2 378,52	2 295,51	3,62
05VKA064	Varh.kasv.yks. työskent. pph	12	0	2 058,58			2 206,03		
05VKA070	Varh.kasv. peruspalvelutehtävä	128	3	2 075,84	2 055,84	0,97	2 131,23	2 055,84	3,67
06RUO020	Ruokapalv.hlöstö/johto, esimie	1	0	2 696,37			2 912,08		

Hinnoittelu- tunnus	Selitys	Naiset Ikm	Miehet Ikm	Tehtävä- kohtainen palkka Naiset	Tehtävä- kohtainen palkka Miehet	Palkkaero %	Kokonaisansio Naiset	Kokonaisansio Miehet	Palkkaero %
06RUO05A	Ruokapalv/vaativat amm.teht	1	1	2 627,60	2 514,72	4,49	2 837,81	3 000,08	-5,41
06RUO060	Ruokapalv.hlöstö/peruspalv.teh	9	2	1 898,94	1 911,63	-0,66	1 969,83	2 039,92	-3,44
08PER070	Muun alan peruspalvelutehtävä	1	1	1 904,90	1 879,45	1,35	1 904,90	1 935,83	-1,60
08TAR070	Liikennealan tarkistustehtävä	0	2		2 232,34			2 561,31	
12PPH002	Perhepäivähoitaja, ei tutkinto	1	0	2 285,34			2 491,20		
12PPH100		10	0	1 945,30			2 186,29		
45000044	Varhaiskasvatuksen opetus ja/	1	0	2 680,79			2 680,79		
50104018	TS Tehtäväkoht. palkka/palkka	3	0	1 951,08			1 951,08		

OVTES

Hinnoittelu- tunnus	Selitys	Naiset Ikm	Miehet Ikm	Tehtävä- kohtainen palkka Naiset	Tehtävä- kohtainen palkka Miehet	Palkkaero %	Kokonaisansio Naiset	Kokonaisansio Miehet	Palkkaero %
40601001	Kansalaisopisto, rehtori	0	1		4 313,01			4 913,90	
40604008	Kansalaisopisto, suunnittelija	6	0	3 205,38			3 468,67		
40801002	Musiikkioppilaitos/mus.opiston	1	3	4 569,12	3 848,62	18,72	4 761,63	4 475,65	6,39
40802005	Musiikkioppilaitos/mus.opiston	0	1		3 422,01			3 988,57	
40804012	Musiikkioppil./mus. perusop. I	7	4	2 705,20	2 705,20	0	3 296,25	3 165,65	4,13
40804014	Musiikkioppil./mus. perusop. sä	3	3	2 634,41	2 639,24	-0,18	3 220,10	3 350,94	-3,90
40807026	Musiikkioppil./tuntiopett. ykkt	11	3	2 473,07	2 477,30	-0,17	2 561,60	2 477,30	3,40
40807027	Musiikkioppil./tuntiopett. opis	2	1	2 248,25	2 261,81	-0,60	2 291,59	2 322,59	-1,33
40807028	Musiikkioppil./tuntiopett. am.k	7	6	2 421,71	2 427,47	-0,24	2 490,48	2 616,86	-4,83
		1	0	2 809,14			3 083,55		
05VKA042	Varh.kasv. asiantuntijatehtävä	1	0	3 059,85			3 304,64		
05VKA044	Varh.kasv. opetus/kasvatusteht	14	0	2 719,91			2 839,24		
05VKA045	Varhaiskasv. kasv.teht	1	0	2 770,60			2 770,60		
40301101	Vuosiluokk.1-6 rehtori, 12-23	3	4	4 477,79	4 222,26	6,05	5 318,79	5 143,74	3,40
40301201	Vuosiluokk.1-6 rehtori, 24-30	2	1	4 787,49	4 926,89	-2,83	5 678,60	5 825,29	-2,52
40301202	Vuosiluokk.7-9 rehtori, 7-14	1	0	5 049,53			6 042,32		
40301502	Vuosiluokk.7-9 rehtori, 25-	8	2	5 694,24	5 614,84	1,41	6 691,23	5 932,42	12,79
40302000	Perusk. apulaisrehtori kok.ta	2	0	5 270,69			5 605,23		
40304005	Perusk.lehtori/yl.kktut.+perus lukio c	82	30	3 115,19	3 104,34	0,35	4 007,80	3 969,63	0,96
40304007	Perusk.lehtori/muu kelpoisuus	1	1	2 854,30	2 854,10	0,01	4 566,52	3 635,83	25,60
40304008	Perusk.lehtori/ylempi korkeako	0	4		2 484,34			2 512,65	

Hinnoittelu- tunnus	Selitys	Naiset lkm	Miehet lkm	Tehtävä- kohtainen palkka Naiset	Tehtävä- kohtainen palkka Miehet	Palkkaero %	Kokonaisansio Naiset	Kokonaisansio Miehet	Palkkaero %
40304009	Perusk.lehtori/korkeakoulututk	2	0	2 351,85			2 527,99		
40304010	Perusk.lehtori muu tutkinto	1	7	2 246,87	2 207,44	1,79	3 203,80	2 240,68	42,98
40304012	Perusk.:erit.op./yl.kork.k.	58	4	3 334,72	3 323,82	0,33	4 055,28	4 163,46	-2,60
40304014	Perusk.:erit.op./al.kork.k.tut	2	0	3 219,53			3 882,38		
40304015	Perusk erit.op.opet/kk.tutk +	2	0	2 993,39			3 234,93		
40304016	Perusk:kehitysvamm.erit.op.kel	1	0	2 898,12			3 791,45		
40304017	Peruskoulu:erityisopetus muu	21	10	2 513,01	2 580,47	-2,61	2 714,30	3 179,71	-14,64
40304028	Perusk:luokanop./kelp,yl.kk-tu	57	10	3 176,61	3 162,39	0,45	3 571,35	3 535,42	1,02
40304030	Perusk:luokanopett./yl.kork.t	95	28	2 947,09	3 011,14	-2,13	3 470,27	3 684,95	-5,83
40304031	Perusk:luokanop./perusk.tai lu	0	1		2 720,83			2 720,83	
40304033	Perusk: luokanopettaja muut	19	15	2 194,03	2 199,20	-0,24	2 285,36	2 306,49	-0,92
40304066	Peruskoulun oppilaanohjaaja	8	0	3 557,01			4 042,95		
40304098	Perusk:luokanop./kk.tutk/laste	4	5	2 290,08	2 256,91	1,47	2 635,53	2 691,90	-2,09
40307038	Vuosilk 7-9 tuntiop/yl.kk+op k	36	11	3 108,03	3 129,32	-0,68	3 720,37	3 521,48	5,65
40307040	Vuosilk 7-9 tuntiop/muu kuin e	3	0	3 075,65			3 437,91		
40307041	Vuosilk 7-9 tuntiop/yl.korkeak	2	0	2 484,34			2 484,34		
40307042	Vuosilk 7-9 tuntiop/korkeakoul	4	4	2 364,20	2 395,11	-1,29	2 525,55	2 554,12	-1,12
40307043	Vuosilk 7-9 tuntiop/muu kelp.	13	4	2 218,52	2 247,55	-1,29	2 777,83	2 479,41	12,04
40307044	Erityisop:n tuntiop/yl.kk-tutk	3	0	3 340,01			3 847,63		
40307046	Peruskoulun tuntiopett/erit.op	1	0	3 183,51			3 093,51		
40307047	Erityisop:n tuntiop/yl.kk-tutk	5	0	3 073,12			3 414,87		
40307049	Erityisop:n tuntiopettaja/muu	6	1	2 526,55	2 309,04	9,42	3 614,09	4 602,89	-21,48
40307054	Vuosilk 1-6 tuntiop/lk.op.kel/	6	0	3 053,05			3 058,58		
40307056	Vuosilk 1-6 tuntiop/yl.kk.tutk	10	1	2 965,21	2 826,78	4,90	3 244,33	2 826,78	14,77
40307059	Vuosilk 1-6 tuntiopettaja/ muu	12	2	2 124,97	2 121,45	0,17	2 479,54	2 218,35	11,77
40307099	Vuosilk 1-6 tuntiop/kk-tutk/l	6	0	2 224,35			2 350,05		
40401005	Lukion rehtori	1	0	6 174,50			7 160,43		
40402000	Lukion apulaisrehtori kok.ta	0	2		5 568,65			5 923,60	
40404017	Lukio:lehtori/yl.kktutk+op.kel	36	18	3 331,52	3 269,60	1,89	4 452,88	4 599,05	-3,18
40404024	Aikuislukio;ylempi korkeakoulu	0	1		3 416,80			5 385,91	
40407037	Lukio:tuntiop/yl.kkt+l.op.k/ai	13	14	3 260,36	3 215,29	1,40	3 804,35	3 794,20	0,27
40407039	Lukio:tuntiop/aik.lukio-op.kel	1	0	2 708,71			2 708,71		
40407041	Lukio:tuntiop/muu kelp.	2	5	2 276,63	2 267,15	0,42	2 276,63	2 277,42	-0,03
40407042	Lukio: tuntiop/korkeakoulututk	4	0	2 457,39			2 457,39		
40407050	Aikuislukio; ylempi korkeakoul	5	1	3 270,00	3 192,13	2,44	3 423,93	3 192,13	7,26
40407053	Aikuislukio; korkeakoulu	0	0						

Hinnoittelu- tunnus	Selitys	Naiset Ikm	Miehet Ikm	Tehtävä- kohtainen palkka Naiset	Tehtävä- kohtainen palkka Miehet	Palkkaero %	Kokonaisansio Naiset	Kokonaisansio Miehet	Palkkaero %
40604008	Kansalaisopisto, suunnittelija	1	0	3 141,77			3 541,96		
40607033	Kansalaisopisto, tuntiopettaja	0	0						
43007030	Kansalais- ja kansanopist/tunt	0	0						
45000020	Varhaiskasvatusyksikön johto/	15	2	3 407,30	3 429,56	-0,65	3 889,40	3 761,33	3,40
45000042	Varhaiskasvatuksen asiantuntij	17	0	3 023,01			3 266,69		
45000044	Varhaiskasvatuksen opetus ja/	127	2	2 772,19	2 770,60	0,06	2 990,50	2 985,55	0,17
TS									
Hinnoittelu- tunnus	Selitys	Naiset Ikm	Miehet Ikm	Tehtävä- kohtainen palkka Naiset	Tehtävä- kohtainen palkka Miehet	Palkkaero %	Kokonaisansio Naiset	Kokonaisansio Miehet	Palkkaero %
5102014	TS-tehtäväkoht.palkka/palkka	2	0	4 039,71			4 455,35		
50101011	TS-tehtäväkoht.palkka/palkka	5	6	4 454,14	5 003,32	-10,98	4 943,34	6 161,56	-19,77
50102011	TS-tehtäväkoht.palkka/palkka	0	1		4 519,65			6 139,08	
50102014	TS Tehtäväkoht. palkka/palkka	18	28	3 782,68	3 646,06	3,75	4 195,98	4 156,72	0,94
50104018	TS Tehtäväkoht. palkka/palkka	10	53	2 750,20	2 724,62	0,94	3 126,24	2 958,46	5,67